

**VALSTYBINĖS ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBOS
ŠILUMOS IR VANDENS DEPARTAMENTO
ŠILUMOS GAMINTOJŲ IR KONKURENCIJOS SKYRIUS**

Teikti Tarybos posėdžiui
Tarybos narys
Donatas Jasas

2020-04-21

**PAŽYMA
DĖL ENERGIJOS IŠTEKLIŲ RINKOS ĮSTATYME ĮTVIRTINTO ĮPAREIGOJIMO
GAMTINES DUJAS ĮSIGYTI GAMTINIŲ DUJŲ BIRŽOJE VYKDYMO
2019 M.**

2020 m. balandžio 21 d. Nr. O5E-287
Vilnius

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo (toliau – Įstatymas) 8 straipsnio 1 dalies 8 punktu, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba) pagal kompetenciją vykdo energijos išteklių rinkos priežiūrą bei stebėseną ir pagal to paties straipsnio 1 dalies 9 punktą tiria ir nagrinėja Įstatymo bei jo įgyvendinamųjų teisės aktų pažeidimus ir taiko pažeidėjams sankcijas ir (ar) poveikio priemones Įstatyme numatytais atvejais.

Įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad šilumos tiekėjai, reguliuojami nepriklausomi šilumos gamintojai ir bendri šilumos ir elektros energijos gamintojai, kurie per metus reguliuojamai veiklai suvartoja 50 GWh ar daugiau gamtinių dujų, privalo gamtinių dujų biržoje (toliau – Birža) per kalendorinius metus įsigyti ne mažiau kaip 50 procentų reguliuojamai elektros ir (ar) šilumos energijos gamybos veiklai reikalingo gamtinių dujų kiekio. Vertinant šioje dalyje minimų energetikos įmonių metinį gamtinių dujų suvartojimą turi būti įskaičiuojamas energetikos įmonės, įskaitant jos filialus, atstovybes ir (ar) skirtingas gamtinių dujų pristatymo vietas, suvartojamo gamtinių dujų kiekio metinis vidurkis per dvejus praėjusius metus. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo 23 straipsnio pakeitimai įsigaliojo nuo 2019 metų sausio 1 d. numatantys prievolę šilumos tiekėjams, reguliuojamiems nepriklausomiems šilumos gamintojams ir bendriems šilumos ir elektros energijos gamintojams gamtinių dujų biržoje *per kalendorinius metus įsigyti ne mažiau kaip 50 procentų* reguliuojamai elektros ir (ar) šilumos energijos gamybos veiklai reikalingo gamtinių dujų kiekio, energetikos įmonės suvartojamo gamtinių dujų kiekio metinio vidurkio per dvejus praėjusius metus skaičiavimui naudojami 2017 ir 2018 metų duomenys¹.

Įstatymo 23 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad 23 straipsnio 1 dalyje išdėstyti reikalavimai nurodytoms energetikos įmonėms netaikomi, jeigu Biržoje dėl objektyvių priežasčių nebuvo galima įsigyti reikalingo gamtinių dujų kiekio ar jo dalies. Trūkstamas gamtinių dujų kiekis gali būti įsigyjamas kitais teisės aktuose reglamentuotais pirkimo būdais.

---

¹ Duomenys surinkti vadovaujantis pateiktais duomenimis pagal Energetikos, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo įmonių informacijos teikimo taisyklių, patvirtintų Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2008 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. O3-80 „Dėl Energetikos, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo įmonių informacijos teikimo taisyklių patvirtinimo“, 21 priedą.

Atliekant vertinimą dėl Įstatymo 23 straipsnio reikalavimų laikymosi, buvo analizuojami 33 energetikos įmonių pateikti duomenys² apie suvartotą gamtinių dujų kiekį 2017–2018 metais ir nustatytos 7 energetikos įmonės, kurios 2019 m. reguliuojamai veiklai suvartojo 50 GWh ar daugiau gamtinių dujų kiekio. Biržoje įsigytų gamtinių dujų dalis (proc.) skaičiuota nuo bendro 2019 m. energetikos įmonės įsigyto gamtinių dujų kiekio.

Tarybos Šilumos ir vandens departamento Šilumos gamintojų ir konkurencijos skyrius (toliau – Skyrius) atlikęs Įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje įtvirtinto įpareigojimo 2019 metais ne mažiau kaip 50 proc. gamtinių dujų įsigyti Biržoje įgyvendinimo tyrimą, nustatė, kad minėtas reikalavimas 2019 metais ne mažiau kaip 50 proc. reguliuojamai veiklai naudojamų gamtinių dujų pirkti Biržoje buvo privalomas 7 energetikos įmonėms ir jos įvykdė numatytą įpareigojimą.

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, Skyrius siūlo Tarybai pritarti nutarimo „Dėl Energijos išteklių rinkos įstatyme įtvirtinto įpareigojimo gamtines dujas įsigyti gamtinių dujų biržoje vykdymo 2019 m.“ projektui.

PRIDEDAMA:

1. Tarybos nutarimo „Dėl Energijos išteklių rinkos įstatyme įtvirtinto įpareigojimo gamtines dujas įsigyti gamtinių dujų biržoje vykdymo 2019 m.“ projektas, 1 lapas.

2. Energijos išteklių rinkos įstatyme įtvirtinto įpareigojimo gamtines dujas įsigyti gamtinių dujų biržoje vykdymo 2019 m. ataskaita, (informacija konfidenciali), 4 lapai.

Šilumos ir vandens departamento

Šilumos gamintojų ir konkurencijos skyriaus vyr. specialistė

Urtė Pavydė

Į posėdį kviečiami:

1. Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos atstovai, info@enmin.lt;

2. Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos atstovai, info@lsta.lt;

3. UAB „GET Baltic“ atstovai, info@getbaltic.lt.

---

² Naudojami Tarybos valdomoje Duomenų surinkimo ir analizės informacinėje sistemoje esantys duomenys.